

# Historien bag Jobigen Viborg

**Fra industriterapi i 1960'erne til vidensbaseret fokus på et meningsfyldt liv.**

Jobigen Viborgs historie er en fortælling om et velfærdssamfund under udvikling.

---

## **Fra industriterapi til vidensbaseret fokus**

Jobigen Viborg er resultatet af et ønske om at skærpe beskæftigelsesindsatsen og medførte samtidig et farvel til de to tidligere organisationer: Nørremarken og Work4you, som i den forbindelse blev sammenlagt.

Senest er organisationen yderligere blevet styrket i forbindelse med, at den sidste af de tre tidligere organisationer under beskæftigelsesområdet, Trepas, ligeledes er blevet en del af organisationen.

---

## **Navnet "Jobigen Viborg" – 91 forslag fra 52 borgere**

Navnet "Jobigen Viborg" blev til ved en konkurrence i Viborg Kommune. Social- og Arbejdsmarkedsudvalget i Viborg Kommune valgte den 24. november 2015 navnet Jobigen mellem i alt 91 forslag fra 52 borgere. Den heldige vinder fik overrakt et Viborg-gavekort, som blev overrakt i atriet på Viborg Rådhus.

Margit Glintborg, som vandt konkurrencen med forslaget "Jobigen Viborg", fik overrakt et gavekort på 1.500 kroner til Viborg Handel som præmie for sit forslag i 2015.

Præmien blev overrakt af formanden for Social- og Arbejdsmarkedsudvalget, Søren Gytz Olesen, samt daværende leder af Jobigen Viborg, Sven Preisel, og daværende leder af Jobigen Viborg, Janni Retoft.

---

## **Kommunesammenlægning 2007**

Work4you har fungeret både i forhold til beskyttet beskæftigelse og tilbud til ledige jobparate borgere. I forbindelse med kommunesammenlægningen i 2007 blev de kommunale aktiveringsværksteder i Karup, Ørum, Stoholm og Viborg samt den amtskommunale revalideringsinstitution, Laboremus, samlet i én organisation, som blev til Work4you.

---

## **Folkekulturanstalten i Hald Ege 1922**

Historisk set har Viborg Kommune haft flere institutioner i Hald Ege.

I 1922 overtog Røde Kors Folkekulturanstalten, der kunne huse op til 500 gigt- og nervepatienter.

Vil du vide mere om Viborgs lokalhistorie, kan du finde masser af information på Viborg Museum.

---

## **Work4you – udvikling og opdeling**

Work4you blev i de første par år drevet dels som beskyttet værksted og revalideringsinstitution med forskellige typer af produktionsopgaver og dels som aktiveringssted for ledige kontanthjælpsmodtagere. Herudover var der tilknyttet forskellige specialiserede tilbud.

I slutningen af 2009 blev det besluttet at iværksætte en omfattende re-tænkning af området med henblik på at opføre kommunens behov for og prioritering af tilbud til ledige.

I den forbindelse blev Work4you's tilbud opsplittet i to dele – på den ene side produktion og beskyttet beskæftigelse, og på den anden side tilbud til ledige.

Produktion og beskyttet beskæftigelse blev lagt ind under Trepas, og Work4you udviklede nye tilbud til ledige i nye lokaler på Vestervangsvej og på Ølandsvej.

## **Aktivitetsværkstedet Laboremus**

Laboremus lå i Hald Ege indtil kommunalreformen i 2007, hvor det blev lagt under Work4you.

I 2009 blev Work4you splittet op i to dele – tilbud til ledige, som bibeholdt navnet Work4you, og beskyttet beskæftigelse, som herefter blev lagt ind under Trepas.

Work4you blev i forbindelse med ønsket om en skærpet beskæftigelsesindsats nedlagt i 2016.

---

## **Hald Ege Miniregnskov – Væksthuset**

### **Hvordan opstod Hald Ege Miniregnskov?**

Det begyndte som en slags fyrrårs fødselsdagsgave til den beskyttede produktionsvirksomhed Trepas fra Viborg Amt.

Dog ikke en ny og funklende en af slagsen – de gamle drivhuse på centralinstitutionen Hald Eges jorde var allerede i deres karrieres absolutte efterår, da de tjente som gartneri for revalideringen. Og da revalideringen flyttede, stod de øde.

I 2005 gik vi i gang. Medarbejdere og personale kastede sig ind i opgaverne – og der var mange.

Trepas var også dengang en meget populær arbejdsplads for personer med nedsat funktionsevne i Viborg. Her kan man samle ledninger og lave maskinarbejde på fabrikken. Man kan være assistent i kantinen og kok på Trepas' café i den indre by.

Men i 2004, da Trepas fyldte 40, var der ikke et tilbud til de grønne fingre og folk med dyretække. Så hvorfor ikke bruge drivhusene? Idéen blev forløst, da Trepas fik lov at bruge bygningerne i 2004.

I 2005 gik vi i gang. Medarbejdere og personale kastede sig ind i opgaverne – og der var mange.

Alle planteborde i driverierne blev taget ud, og det store gravearbejde kunne starte – med de dybeste spadestik i søer og vandløb.

Mange tons sten blev kørt ind til stierne, og ovenpå det hele lagde vi 300 m<sup>3</sup> muldjord af den type, som hører til den subtropiske klimazone.

Så kunne der plantes.

Med stor hjælp fra Væksthuset ved Botanisk Have i Århus har vi fået beplantet vore væksthuse med store og små planter, så det passer ind i vores hus.

Men det, de besøgende ser i dag, er først og fremmest frugten af medarbejdernes arbejde.

Trepas' grundtanke er, at det, som medarbejderne beskæftiger sig med, skal være reelt, omsætteligt og værdiskabende.

Sådan er det også for Hald Ege Miniregnskov, der både producerer grøntsager og oplevelser.

Især er Hald Ege Miniregnskovs børnearrangementer i forbindelse med f.eks. fødselsdage og det årlige bankospil særdeles populære.

Mange har valgt at gøre en lille oplevelsesrejse ud af at købe grøntsagerne her.

De mange eksotiske planter er især en attraktion for voksne, mens dyrene – både de sky eksotiske og de velkendte og kysseægte – er et "greatest hit" for børnene.

---

### **Industriterapi 1965 – Nørremarken**

Nørremarkens historie går årtier tilbage og er i dag en del af Jobigen Viborgs produktionsvirksomhed, hvor medarbejderne arbejder under beskyttede vilkår.

Historien går tilbage til 1965, hvor der under Statshospitalet i Viborg blev oprettet en industriterapi.

På dette tidspunkt var der mangel på industriel arbejdskraft, og formålet var derfor at optræne borgere med sindslidelser til at deltage i den industrielle produktion samt oprette et værksted, hvor personer, som havde fået tilkendt pension som følge af deres sygdom, kunne bidrage til den samfundsmæssige produktion i beskyttede rammer.

I 70'erne og 80'erne skete der en kraftig nedskæring af pladser på det psykiatriske sygehus, der i mellemtiden var overflyttet til amtet.

Flere blev tilbudt ambulant behandling, og relevansen af en industriterapi i hospitalsregi var derfor aftagende.

Der opstod et ønske om en større samfundsmæssig integration af tilbuddet.

Nørremarken startede den 24. oktober 1988 i byens industriterapi på Nørremarksvej i Viborg, som en amtslig socialpsykiatrinstitution. Nørremarken var tænkt som et Dagcenter indenfor psykiatrien. Industriterapien blev en del af dette center. Tidligere havde der været Kontorterapien, Terapi 5, Industriterapien og Brøndumsgård.

I forbindelse med kommunalreformen i 2007 overgik Nørremarken til Viborg Kommune.

---

### **Beskæftigelsesværkstedet 1964 – Trepas**

Idéen om at skabe et værksted for evnesvage – som målgruppen dengang blev kaldt – blev født på Forsorgscentret for Midtjylland under Statens Åndssvageforsorg tilbage i 1963.

Den 15. maj 1964 åbnede Beskæftigelsesværkstedet på Jegstrupvej i Viborg som et tilbud til omkring 20 borgere, men blev hurtigt udvidet til at have 40 pladser til både kvinder og mænd.

Det nye værksted på Vævervej i Viborg blev taget i brug i 1979, hvor der nu var 60 pladser, og i 1980 blev værkstedet overtaget af Viborg Amt.

Navnet blev ændret til **Trepas**, som henviste til de tre afdelinger:

- Maskinværkstedet
- Elafdelingen
- Montagen

Trepas var sin første af slagsen – nemlig et værksted med formål at beskæftige udviklingshæmmede med fokus på udvikling og et meningsfuldt liv.

I 2007 blev Trepas overtaget af Viborg Kommune og er i dag arbejdsplads for ca. 130 personer i beskyttet beskæftigelse.

I begyndelsen var beskæftigelsen baseret på opgaver fra lokale virksomheder som Caravell, Derby og Frigor inden for ledningsproduktion og metalarbejde.

Siden kom der flere afdelinger til:

- I 1990 åbnedes **Kløvercaféen og Butikken**
- I 2004 **Væksthuset**, nu kendt som **Hald Ege Miniregnskov**

Både dengang og nu har målet været at skabe et fællesskab og et miljø, hvor der er plads til forskellighed, og hvor personlig udvikling, arbejdsglæde, ansvarlighed og et helt og godt liv er de bærende værdier.